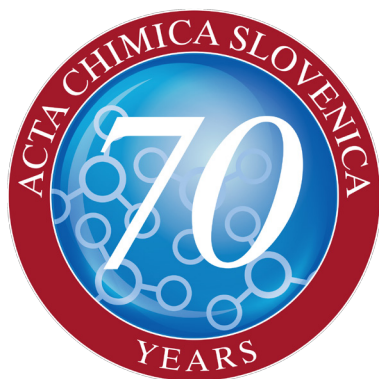

Spomini, vtisi in pogledi področnih urednic in urednikov ob 70-letnici izhajanja revije *Acta Chimica Slovenica*

**prof. dr. Marija
Bešter-Rogač**

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

**področna urednica
za fizikalno kemijo
v letih 2004–2017**

Kako v 2000 znakih s presledki zajeti štirinajst let, ki sem jih kot področna urednica za fizikalno kemijo pustila, podarila, žrtvovala ali karkoli že hočete uredniškemu delu pri ACSi?

Še vedno imam zelo lep spomin na prvo srečanje s prof. dr. Janezom Košmrljem in njegovo povabilo, da naj se pridružim uredniškemu odboru leta 2004, ker se do tedaj nisva poznala. Takrat je postal glavni in odgovorni urednik in je skupaj s temeljito prenovno oblike ACSi postavil tudi novo uredniško shemo z imenovanjem področnih urednikov. Bilo mi je v veliko čast, veselje in priznanje, da je nekdo moje delo opazil in prepoznal do te mere, da mi je zaupal tako odgovorno delo. Vsakoletna druženja uredniškega odbora so mi dajala tudi pogled v svet izven ozkih

okvirov katedre, širino in zavest, da znanje in sodelovanje ne pozna meja, družbenih in drugih razprtij ter vrtičkarstva. Ali bolje – tudi tu sem spoznala, da pošteno delo lahko vse to obide in – po principu Le Chateliera – ubere drugačno, nevajeno, a (naj)boljšo možno pot. Hvaležna sem za vso to mrežo niti, ki smo jo stkali v štirinajstih letih.

Seveda je imelo uredniško delo tudi svoje »temne« strani – pogosto so se članki nabirali in je bilo težko najti čas za njihov pregled. Najtežje od vsega pa je bilo iskanje recenzentov. Na vabila za recenzijo pogosto ni bilo odgovora, recenzenti so pogosto zamujali in pisali površne in nedosledne recenzije in celo poskušali recenzije izkoristiti sebi v prid tako, da so zahtevali citiranje lastnih del. Celo avtorji, ki so objavljali v ACSi, niso sprejemali recenzij člankov, sami pa so zase pričakovali hiter postopek.

Kvaliteta neke znanstvene revije je izjemno odvisna od zanesljivega in poštenega dela recenzentov – končno recenzenti povsod po svetu odločilno vplivajo tudi na izbor projektov in so torej neke vrste »gonilna sila« smeri razvoja znanosti. Želim si, da bi se tega zavedali vsi raziskovalci tudi takrat, ko dobijo vabilo za oceno znanstvenega članka – tudi od ACSi.

Foto: Andrej Križ

**izr. prof. dr.
Janez Cerkovnik**

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

**področni urednik
za organsko kemijo
od leta 2006**

Leta 2006 sta me glavni urednik prof. dr. Aleksander Pavko in predsednik Slovenskega kemijskega društva prof. dr. Venčeslav Kaučič povabila, da prevzamem mesto področnega urednika za organsko kemijo. Zahvaljujoč zavzetosti in prizadevnemu delu prejšnjih urednikov, profesorjev Kolarja, Petriča in Košmrlja, je naraščajoč ugled naše revije pritegnil veliko avtorjev, zato je število prejetih rokopisov zelo naraslo. Posledično so pri reviji uvedli področne urednike, ki pokrivajo različna temeljna področja kemijskih znanosti, vključno z znanostjo o materialih, s kemijskim, biokemijskim in okoljskim inženiringom, splošno kemijo, uporabno kemijo in biomedicinskimi aplikacijami. Po številu prispelih in tudi objavljenih člankov je bilo najbolj priljubljeno področje organska kemija. Zato je kolega Krištof Kranjc kasneje prevzel del uredniškega dela za področje organske kemije in me s tem razbremenil. Kljub temu moramo pridobiti vsaj dve neodvisni recenziji za prispeli rokopis, pri čemer je vedno težje najti aktivne in kompetentne recenzente, ki tudi pravočasno opravijo svoje delo. Zaradi tega je recenzentski postopek močno odvisen od dobre volje in hitrosti recenzentov. Če izpostavim prijetne trenutke uredniškega dela, mi je bilo v veliko čast, ko sem leta 2017 urejal številko revije posvečene prof. Mihi Tišlerju in se z njim osebno srečal ob praznovanju njegove 90. obletnice in izjemne kariere v organski kemiji. S svojim znanstvenim delom je Laboratorij za organsko kemijo v Ljubljani postal mednarodno znan kot šola heterociklične kemije, kot človek in profesor pa se je vtisnil v trajen spomin številnim generacijam kemikov.

Acta Chimica Slovenica na nek način odraža entuziazem, ustvarjalnost in vitalnost slovenske znanstvene skupnosti. Zato reviji želim, da ohranja in razvija visoke uredniške standarde in mednarodni ugled.

**doc. dr. Krištof
Kranjc**

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

**področni urednik
za organsko kemijo
od leta 2007**

Moje sodelovanje z revijo *Acta Chimica Slovenica* se je začelo že pred več kot petnajstimi leti na povabilo tedaj glavnega urednika prof. dr. Aleksandra Pavka. Vendar me ni povabil neposredno on (saj se v bistvu nisva niti poznala, pa še obe katedri sta bili prostorsko precej ločeni, ena na Hajdrihovi, druga pa na Aškerčevi cesti), ampak je prišlo povabilo posredno, preko Katedre za anorgansko kemijo, ki je bila le eno etažo nad Katedro za organsko kemijo, kjer sem imel delovni prostor (zelo majhen, seveda, saj je bila precejšnja prostorska stiska).

Ob tem prvem povabilu si seveda nisem čisto predstavljal, kako izgleda uredniško delo pri znanstveni reviji, čeprav sem seveda že imel nekaj izkušenj z objavljanjem znanstvenih rezultatov v različnih tujih revijah, z njihovimi zahtevami (tudi čisto tehničnimi) in različnimi pravili... ter seveda tudi nekaj izkušenj s tem, kako izgleda, če urednik rokopis zavrne in kaj kot avtor storim v takem primeru. Sem se pa seveda prvič srečal z obratno situacijo, kjer sem moral sam najprej izbrati primerne recenzente in pridobiti ustrezne ocene ter nato sprejeti končno odločitev. Vendar pa se nikoli nisem zanašal samo na mnenje recenzentov, ampak sem vedno (in danes tudi) vsak članek temeljito prebral, pregledal tudi vse eksperimentalne podatke, si zamislil, če bi znal ponoviti sintezne postopke, preveril literaturne navedbe itd. poleg tega pa sem običajno dal članke v branje tudi kolegicam in kolegom v laboratoriju 424 (na Aškerčevi), ki so pogosto našli še kakšno dodatno pomanjkljivost v rokopisu. Na ta način sem dobil dovolj trdno osnovo, da sem prispevek lahko zavrnil ali pa avtorje prosil za dopolnitev.

Malo sem pobrskal po mojem prvem arhivu člankov, ki ga imam še vedno shranjenega, saj je tedaj vse uredniško delo potekalo izključno preko neposrednih e-mailov s pripnki... ugotovil sem, da sem v prvem letu mojega urednikovanja (torej 2007) dobil 29 člankov v pregled in jih od tega 15 sprejel v objavo (seveda po ustreznih popravkih oz. dopolnitvah; nikoli se ni zgodilo, da bi bila prvotna verzija že tudi dokončna in primerna za objavo). Leta 2008 sem dobil že 44 člankov (in jih 19 sprejel), leta 2009 pa 58 člankov (in jih sprejel le 12). Od tedaj naprej pa moj arhiv ni več popoln, saj smo pri ACSi začeli uporabljati

OJS sistem, ki je delo seveda močno olajšal, vendar pa zato osebni arhiv člankov ni bil več potreben. Poleg tega je taka, sodobnejša interakcija z avtorji povečala ugled in profesionalnost revije. Ob tem moram še dodati, da sva (kot še vedno) področje organske kemije pokrivala dva področna urednika - prof. dr. Janez Cerkovnik je imel očitno pred mojim prihodom še več dela...

Če se ozrem še malo bolj v preteklost, lahko rečem, da je bilo moje prvo srečanje z ACSi oz. s SKD še nekaj let starejše... žal se ne spomnim, kdo mi je le malo po letu 2000 prinesel natisnjeno prijavnico za včlanitev v SKD (morda je bil to moj mentor prof. dr. Marijan Kočevar), se pa spomnim, da z včlanitvijo nisem nič odlašal, saj sem izvedel, da bom "v zameno" dobival natisnjene izvode revije *Acta Chimica Slovenica*... čeprav je bila tedaj oblikovalsko nekoliko manj privlačna, sem se vsakega sivo-zelenega izvoda velikosti A5 posebej razveselil in ga z navdušenjem pregledal... enako kot tudi kasneje, ko je bila revija formata A4 s privlačno in barvito naslovnico ter še bolj obsežno in kvalitetno vsebino... in enako še danes, čeprav izvodi niso več v klasični obliki na tistem težkem, gladkem, bleščečem papirju s posebnim vonjem po barvi in lepilu, ki se je razširil po prostoru, ko sem pretrgal tanko, prozorno zaščitno folijo, v katero so bili zvezki zaprti med poštno dostavo. Ti lepi časi so sicer minili, vendar zakaj ne bi bila tudi prihodnost lepa, zanimiva, prijetna in polna novih odkritij? Še mnogo dobrih in uspešnih let za ACSi in SKD!

Foto: Bor Kolar Bačnik

**prof. dr.
Barbara Malič,
znan. svet.**

*Institut »Jožef Stefan«
in Mednarodna
podiplomska šola Jožefa
Stefana*

**področna urednica
za znanosti o materialih
v obdobju 2006–2013**

Revijo *Acta Chimica Slovenica* sem spoznala v študentskih letih, ko se je imenovala še Vestnik slovenskega kemijskega društva in imela platnice olivno zelene barve. Ko me je vrsto let kasneje takratni glavni urednik profesor Aleksander Pavko povabil, naj se pridružim ekipi urednic in urednikov, je revija že spremenila ime in podobo. Še danes, ko se je branje člankov večinoma preselilo v virtualni svet in revij v papirni obliki ne listamo več, se mi ob misli na revijo *Acta Chimica Slovenica* prikaže opečno rdeča podlaga naslovnice z

imenom revije v svetlih odtenkih in slika, ki je povezana z vsebino.

Delo področne urednice za (keramične) materiale je bila zame prva tovrstna izkušnja in če pomislim, česa se najbolj spomnim iz nekajletnega obdobja pri reviji *Acta Chimica Slovenica*, mi pride na misel iskanje primernih recenzentov. Potekalo je po elektronski pošti in tudi brez spletnega orodja, ki bi ponudilo vrsto potencialnih recenzentov. Tako sem večinoma pisala bližnjim in daljnim znancem in znankam, kajti avtorji, ki sem jih poznala le po člankih, mi pogosto niti odgovorili niso. Spomnim se, da sem nekemu kolegu pisala, če bi prevzel recenzijo rokopisa, poslanega v ACSi, in je sprejel, po prejemu rokopisa pa takoj komentiral, da je prehitro sklepal, da gre za recenzijo rokopisa, poslanega v revijo v okviru ACS (American Chemical Society). Prijazno je vendarle opravil recenzijo, od takrat dalje pa sem se, v izogib nesporazumom, uporabi kratice v dopisih možnim recenzentkam in recenzentom izogibala. Seveda sem kot urednica delala napake in jih, če sem jih opazila, skušala popraviti. Vedno mi zanesljivo ni uspelo. Ampak tako je, na napakah se učimo.

Upam, da sem zaradi uredniških izkušenj postala boljša recenzentka. Uredniško delo me je naučilo, da se spodobi, če sprejemem rokopis v recenzijo, slednjo tudi napisati in to po možnosti v predvidenem roku, saj nekdo računa, da bom svojo obljubo izpolnila. Naučila sem se, da je slab rokopis bolje z ustrezno utemeljitvijo zavrniti, kot preložiti odgovornost za zavrnitev na urednico ali urednika.

**zasl. prof. dr.
Boris Pihlar**

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

**področni urednik
za analizno kemijo
leta 2010**

Moj prvi stik s slovensko kemijsko periodiko je bil članek o konstrukciji in lastnostih potenciostata,¹ ki se uporablja v elektrokemijski sintezi in v analitiki za določanje kovin z elektrolizo s kontroliranim potencialom. Tematika je bila predmet mojega raziskovalnega dela pod mentorstvom prof. Koste na Univerzi v Ljubljani. Uredni-

¹ B. Pihlar, L. Kosta: A versatile and inexpensive solid-state potentiostat for controlled potential electrolysis. *Vestnik Slovenskega kemijskega društva* 1977, 24, 31–39.

štvo *Vestnika slovenskega kemijskega društva (VSKD)* pa je z njegovo objavo pokazalo, da je dovezetno za novitete tudi na področjih, sorodnih kemiji. Poleg tega je v takratni državi primanjkovalo domače instrumentacije, ki je bila pogoj za razvoj sodobnih instrumentalnih analiznih tehnik. Prispevek je vzpodbudil sodelovanje med kemiki in elektrotehniki in je kasneje vodil v uspešno sodelovanje med panogami, ki je rezultiralo v konstrukciji številnih elektronskih instrumentov (pH metri, konduktometri, polarografi, spektrofotometri, cianidni analizator...), značilnih za visoko tehnično razvita okolja. Ker se je kemija ob koncu prejšnjega stoletja hitro razvijala in napredovala na številnih specifičnih področjih, me je uredništvo povabilo v uredniški odbor (področni urednik leta 2010, član uredniškega sveta od leta 1998), kjer sem se srečal s svetovno znanimi raziskovalci, in ob številnih recenzijah domačih in tujih znanstvenikov izpopolnjeval svoje znanje predvsem na področju analize kemije s poudarkom na elektrokemiji, ki je bila moja specialnost.

Ker so v uredniškem odboru že od ustanovitve vodstvo in člani stremeli predvsem h kvaliteti objavljenih del in k znanstvenemu ugledu revije, je v uredniškem odboru dozorela misel o spremembi imena revije, ki po osamosvojitvi Slovenije ni več odražal prave identitete. S tem je uredništvo naredilo velik korak k prepoznavanju revije na mednarodnem nivoju. *Acta Chimica Slovenica (ACSi)* je postala vodilna v slovenskem znanstvenem prostoru, z rednim izhajanjem, s širokim izborom tematik, s korektnimi in hitrimi recenzijami prispelih znanstvenih prispevkov domačih in tujih avtorjev pa je pridobila ugled tudi v mednarodnem okolju. K ugledu revije je po mojem mnenju močno prispevala odločitev uredništva o digitalizaciji prispevkov in digitalni obravnavi dosežkov avtorjev, prostem dostopu do člankov ter vztrajanje na zagotavljanju visoke kvalitete objavljenih raziskovalnih dosežkov.

V svoji znanstveni karieri sem objavil vrsto znanstvenih člankov, večino iz področja kemijske analize, mnogi med njimi so bili objavljeni tudi v naši reviji *Acta Chimica Slovenica*. Večino teh del obsega okoljske raziskave, raziskave materialov ter razvoj novih analiznih metod. Tako smo v preteklosti natančno analizirali in identificirali tudi številne okoljske onesnaževalce v Sloveniji in okoljske parametre, saj imamo v našem okolju številne potencialne industrijske onesnaževalce, ki imajo lahko ob neprevidni proizvodnji in uporabi zelo negativne okoljske vplive (npr. rudnik živega srebra v Idriji, Cinkarna Celje, rudnik svinca v Mežici ipd.).

Med svoje zadnje novejšje raziskave, objavljene v naši ACSi, spada tudi članek, ki obsega potenciometrično določanje fitatov v prisotnosti kovinskih ionov kot kompleksantov.² Ta raziskava je med drugim pokazala, da je kla-

sična potenciometrija primerna tudi za precizijske analize. Članek je, tako kot številni drugi, odmeven v mednarodni literaturi, kar nakazuje, da se kvaliteta člankov, objavljenih v ACSi, ohranja.

Sam lahko z veseljem poudarim, da sem kariero pričel in končal tudi z objavami v reviji *Acta Chimica Slovenica*, ki v tem letu praznuje 70-letni jubilej uspešnega delovanja.

Ob jubileju vsem članom uredništva čestitam ter želim vsem avtorjem publikacij v ACSi, še mnoga leta uspešnega raziskovanja in novih odkritij.

**prof. dr.
Helena Prosen**

*Fakulteta za kemijo in
kemijsko tehnologijo
Univerze v Ljubljani*

**področna urednica
za analizno kemijo
od leta 2012**

Zbrati skupaj spomine na leta urednikovanja pri reviji *Acta Chimica Slovenica* sicer ni težko, jih je pa težko posredovati občinstvu kot neko zaokroženo besedilo. Vendar bom poskusila.

Pri *Acti* sem področna urednica že nekaj časa, prav letos mineva enajst let. Leta 2012 me je poklical takratni glavni urednik prof. dr. Aleksander Pavko, ki je iskal nove področne urednike za analizno kemijo. Bil je zelo prepričljiv; mogoče pa je na tistem uvodnem sestanku tudi zamolčal kako manj prijetno podrobnost. Vsekakor ni skrival, da biti urednik pri *Acti* pomeni dobiti dodatno delo in redno obveznost, ki je niti med dopustom ne smeš (preveč) zanemariti...

Poleg prepričljivosti prof. dr. Pavka je k moji odločitvi, da postanem področna urednica, gotovo prispeval tudi nek občutek dolžnosti, da moram podpreti slovensko srenjo kemikov, biokemikov, kemijskih inženirjev in tehnologov ter ostalih sorodnih poklicev.

Takrat, ko sem delo prevzela, in še nekaj let zatem je vsa komunikacija za *Acto* tako z recenzenti kot avtorji potekala samo preko elektronske pošte in priponk. Tu se je pogosto zataknilo, saj so taki e-dopisi zaradi priponk včasih končali v predalu za neželeno pošto. Zato je bilo vedno treba preverjati, ali je recenzent sploh dobil gradivo.

Ko je bil uveden OJS sistem za urednikovanje, so zgornje komunikacijske težave izginile. Postal je zanesljiv partner za drugo polovico moje uredniške službe; le-

2 G. Marolt, B. Pihlar: Potentiometric determination of phytic acid and investigations of phytate interactions with some metal ions. *Acta Chimica Slovenica* 2015, 62, 319–327.

tos spomladi pa ga je zamenjala nova različica, ki je sicer mlajša in lepša, se pa z njo še ne razumeva preveč dobro. Pošteno povedano, kakih prednosti razen lepote zaenkrat ne vidim. Je bila pa zato pomembna pridobitev že nekaj let nazaj dostop do antiplagiatorskega sistema. Ta je omogočil odkrivanje avtorjev, ki pošljejo v *Acto* svoj že objavljen članek z nekaj spremenjenimi podatki, kako novo sliko... Žal sem na tako neetično prakso že večkrat naletela.

Z dobrim delom glavnega urednika prof. dr. Aleksandra Pavka, kasneje pa glavne urednice prof. dr. Ksenije Kogej, ter seveda trdom vseh nas področnih urednikov ima *Acta* večji faktor vpliva, ki je že nekaj let stabilno krepko nad 1,0 in se občasno približa 2,0. Poleg očitnih prednosti ima to dejstvo tudi nekaj slabosti, zlasti to, da je naša revija postala zanimiva za vse mogoče tuje avtorje, ki bi radi v slabi angleščini objavili nekaj ne posebej kvalitetnega v neplačljivi reviji z znatnim faktorjem vpliva. Tako je glavni izziv nas področnih urednikov, da preverjamo podobnost avtorjevih drugih člankov, pa celo podobnost z deli drugih avtorjev – celo na take prakse »prepisovanja« sem že naletela. Avtorji včasih želijo objaviti kako delo, ki bi bilo po naših standardih komaj diplomska naloga, pri čemer jim uvrstitev pod »tehnični članek« nič ne diši in so se tudi pripravljali prerekati o tem. Daleč največji izziv, s katerim se čedalje bolj soočajo tudi višje kotirajoče revije, pa je najti kakovostne recenzente.

Kljub vsem tem izzivom pa uredniško delo za *Acto* ostaja izpolnjujoče poslanstvo, ki ga rada opravljam. Naša revija je ena redkih slovenskih »stanovskih« strokovnih revij s faktorjem vpliva in mednarodnim avtorstvom. To, da lahko prispevam k njeni kvaliteti, je največje zadovoljstvo urednikovanja, ki ga pri tujih revijah ni mogoče dobiti. Prepričana sem, da bomo z novim urednikom prof. dr. Francem Perdihom postali samo še boljši, zato se spleča ostati.

**prof. dr.
Damjana
Rozman**

*Medicinska fakulteta
Univerze v Ljubljani*

**področna urednica
za biokemijo v obdobju
od 2008–2019**

Biokemija je ena od mlajših vej interdisciplinarne kemije. Združuje izsledke večih področij, kjer vsako področje prispeva edinstveni vpogled v skrivnosti življenja na molekularni ravni. Čeprav lahko začetke biokemije

zaslutimo že v 17. stoletju, predvsem pri iskanjih vpliva železa na zdravje in razumevanju anatomije človeškega telesa, pa so že stare civilizacije, kot so Egipčani in Grki, proučevali učinek različnih naravnih substanc na človeško telo in na zdravje. Začetki molekulske biokemije, kot jo poznamo danes, se prepletajo z organsko kemijo. Zanimivo je, da je bil koncept »vitalizma« živih bitij (18.–19. stoletje) sprva izpodbijan prav z izsledki organske kemije, saj je bilo mnoge telesu lastne snovi možno sintetizirati tudi v laboratoriju. Šele odkritje encimov kot naravnih katalizatorjev in dognanja Louis Pasteurja, ki je prepoznal, da glive kvasovke lahko katalizirajo reakcije, je zakoličilo biokemijo kot samostojno vedo oziroma kot novo vejo interdisciplinarne kemije.

Študentje kemije, ki nas je bolj zanimal biološki del kemije, smo se zbirali na katedri za organsko kemijo, kjer nas je akad. prof. dr. Branko Stanovnik, dolgoletni član uredniškega odbora ACSi, nekoč vprašal: »Ali vi sploh veste, kaj pomeni *biokemik*?« Še preden je vsak od nas pričel navajati svojo razlago, je profesor naznanil: »*Biokemik pomeni (nekad) bio kemik*!« Ker je bilo to še v času nekdanje Jugoslavije, smo srbohrvaščino seveda vsi razumeli. Če pogledam nazaj, je imel prof. Stanovnik prav. Tako kot smo tedanji biokemiki izhajali iz kemikov, je tudi pobuda za biokemijsko vejo ACSi nastala na podoben način. Ko sem kot »*bio kemik*« leta 2007 organizirala velik mednarodni kongres s področja biokemije o naddružini proteinov, ki jim rečemo citokromi P450 (oznaka naddružine je CYP), sem se spomnila, da bi vrhunske mednarodne strokovnjake s tega področja lahko zaprosili, da pripravijo članke. Smiselno se mi je zdelo, da bi podprli eno od slovenskih znanstvenih revij, ki bi jih biokemijska tematika zanimala. Obrnila sem se na tedanjega urednika prof. Aleksandra Pavka z vprašanjem, če bi bil zainteresiran, da v ACSi objavimo posebno številko o citokromih P450. To so proteini, ki so prisotni v vseh bioloških kraljestvih, od bakterij, gliv, rastlin in živali, vključno s človekom. Pri ljudeh sodelujejo pri presnovi predvsem lipidotopnih endobiotikov (snovi, ki jih proizvede telo) in jih z dodajanjem hidroksilnih ali drugih skupin naredijo bolj topne in tako primernejše za nadaljnjo presnovo. Ključni pa so tudi za presnovo lipidotopnih ksenobiotikov, telesu tujih snovi, kot so na primer zdravila in druge kemijske spojine, ki jih zanesemo v telo. Tako sem kot gostujoča urednica sodelovala pri pripravi posebne številke ACSi, ki je bila posvečena 15. mednarodni konferenci o citokromih P450 in je potekala junija 2007 na Bledu. Tematska številka *Acta Chim. Slov.* 2008, 55, je vsebovala 14 recenziranih biokemijskih člankov, znanstvenih in revijskih, s področja CYP, članki so bili kasneje tudi dobro citirani. Ker je bila izkušnja s sodelovanjem dobra in me je uredniško delo veselilo, sem predlagala, da bi poizkusili biokemijske tematike redno vključevati v ACSi. Imenovana sem bila za področno urednico ACSi za biokemijo. Od leta 2008 dalje smo v vsaki številki ACSi objavljali tudi biokemijske članke, tako s področja proteinske biokemije, encimatike, začetkov sin-

tezne biologije, kasneje pa je bilo vse več tudi prispevkov s področja molekularne biologije in genomike, ki se z biokemijo tesno prepletata. Tako letos poleg 70-letnice ACSi letos obeležujemo tudi 15-letnico biokemijskih prispevkov v tej reviji.

Ena izmed zadreg, ki sem jo kot področna urednica opazila, je bila, da ACSi ni bila vključena v zbirko PubMed, ki predstavlja osnovno bibliografsko zbirko za iskanje in pridobivanje biomedicinske in biokemijske literature. Baza podatkov PubMed danes vsebuje več kot 35 milijonov citatov in povzetkov biomedicinske literature in je dostopna na spletu od leta 1996 dalje, vzdržuje pa jo Nacionalni center za biotehnoške informacije (NCBI) pri Nacionalni medicinski knjižnici ZDA (NLM) na Nacionalnem inštitutu za zdravje (NIH). Prvič smo poizkušali z vključitvijo ACSi v PubMed že leta 2009, a žal revija še ni izpolnjevala vseh pogojev – eden od pogojev je bil prav povečanje števila objav s področij interdisciplinarne kemije, kamor spada tudi biokemija. Z vključitvijo ACSi v PubMed smo uspeli marca 2013. To je bil pomemben korak, saj je ACSi tako postala privlačnejša tudi za mednarodne avtorje člankov s področja biokemije, številni od teh člankov pa so pomembno prispevali tudi k boljši citiranosti revije in k povečanemu in stabilnemu faktorju vpliva.

Vesela sem, da je tudi po koncu mojega uredništvaja biokemija ostala sestavni del revije ACSi. Pri uredniškem delu mi je bilo v veliko veselje sodelovati z vsemi glavnimi uredniki (profesorji Aleksander Pavko, Ksenija Kogej, Franc Perdih), kot tudi z dolgoletnim bivšim predsednikom Slovenskega kemijskega društva prof. Venčeslavom Kavčičem. Brez njih ACSi ne bi bila to, kar je.

raznoliko, mi je bilo v začetku težko prepoznati kakovost prispevka. Delo področne urednice je hkrati lepo in težko. V tem obdobju sem imela priložnost spoznavanja novih raziskovalnih področij ter možnost dopisnega spoznavanja pestre množice avtorjev. Osebnostno sem se zavedala, da lahko tudi sama z uredniškim delom doprinesem svoj delček k napredku znanosti še zlasti pri reviji, kjer so vsi članki prosto dostopni.

Delo področne urednice pa je bilo tudi težko, saj je zahtevalo veliko časa, truda in veliko mero odgovornosti. Kot področna urednica sem morala skrbeti za hitro in učinkovito obravnavo prispevkov ter za izbiro primernih recenzentov, ki bodo ocenili njihovo kakovost in ustreznost. Nenazadnje sem morala sprejeti tudi odločitev, ali je prispel prispevek primeren za končno objavo. Mukotrpen in v nekaterih primerih tudi dolgotrajen postopek mi je predstavljal predvsem iskanje kompetentnih recenzentov, ki bi bili pripravljeni oceniti oddani prispevek.

V mozaiku prijetnih spominov na to obdobje mi bodo prav gotovo ostali uredniški sestanki in srečanja. Slednji so potekali v sproščenem vzdušju, za kar sta v prvi vrsti zaslužna glavni urednik in urednica tega obdobja. Iskrena hvala prof. dr. Aleksandru Pavku in prof. dr. Kseniji Kogej za vso spodbudo in uspešno urednikovanje revije *Acta Chimica Slovenica*, na katero smo kemiki v slovenskem prostoru lahko upravičeno ponosni.

Foto: Marjan Verč

**viš. znan. sod.
dr. Melita
Tramšek**

Institut »Jožef Stefan«

**področna urednica
za znanosti o materialih
v obdobju 2013–2019**

Z uredniškim delom pri reviji *Acta Chimica Slovenica* sem se kot gostujoča urednica prvič srečala ob pripravi številke, ki je bila posvečena prof. dr. Borisu Žemvi in je izšla leta 2013. Urejati članke z ožjega raziskovalnega področja kemije fluora je bilo prijetno in razmeroma enostavno. V tem letu sem prevzela tudi delo urednice na področju materialov (*angl.* Material science) in ga opravljala do konca leta 2019. Ker je področje materialov izjemno